

de toekomstige burgeressen kunnen toch voor haar taak worden opgeleid, nl. door haar gezonde beprippen over wondverzorging in te prenten.

BERLIJN. — Het practische jaar. Door den Rijkskanselier is bekend gemaakt, dat, buiten de universiteitsklinieken, in de gasthuizen 1068 plaatsen beschikbaar zijn voor jonge artsen om er hun practisch jaar door te brengen. Terwijl in zeer noodzakelijke gevallen wegens persoonlijke omstandigheden ontheffing van het practische jaar kan worden verleend, is voor de overige jonge artsen een tegemoetkoming gevonden in de onkosten, die de verlenging hunner studie medebrengt, doordat de meeste gasthuizen de door hen aan de zieken te bewijzen diensten zullen vergoeden door vrije kost en inwoning of verschaffing daarvan tegen zeer geringe betaling (*All. med. Centralz.*).

LEIPZIG. — Ministerieele mededeelingen. In de Saksische Tweede Kamer is de strijd tusschen de artsen en de Ortskrankenkasse ter sprake gebracht. Minister VAN METSCH deelde mede, dat er slechts 62 artsen voor het ziekenfonds werkzaam zijn; dit is onvoldoende, en daarom zal de plaatselijke overheid (Kreishauptmannschaft) moeten zorgen voor het aanstellen van meer artsen. De Minister schijnt dus de 62 „nieuwe” heeren te willen behouden, maar de artsen van Leipzig willen ontslag van de nieuwe en herbenoeming van de oude artsen op de bekende voorwaarden. Hij verklaarde echter beslist, dat de regeering nimmer, om meer artsen te verkrijgen, door advertenties nieuwe „Streikbrecher” zou werven. Verder zeide hij, dat een treurig gevolg van den toestand zou zijn, dat het ziekenfonds zou moeten opheffen de bepaling in zijn statuten betreffende zijn verplichting om ook den geiusleden der verzekeringsplichtigen geneeskundige hulp te verschaffen. Hierdoor worden 200.000 tot nu toe verzekerde personen gedwongen, zich als particuliere patiënten van geneeskundige hulp te voorzien. De Minister zeide dat hij tegen de vrije artsenkeuze was, en weigerde, zich uit te spreken over de vraag of de professoren en docenten het recht hadden tot hun de vorige week medegedeeld manifest (*Münch. med. Wochenschr.*). De particuliere poliklinieken zijn reeds gesloten, die der universiteit volgen den 1sten Mei. Een groot aantal bezwaarschriften der ziekenfondsleden wegens de onvoldende hulp zijn reeds ingekomen (*Allg. med. Centralz.*).

ENGELSC-INDIË. — Serum-ramp. Op onverklaarbare wijze heeft de inspuiting met prophylactisch pestserum te Mulkowal 19 doodelijke tetanus-gevallen veroorzaakt. Het reeds geringe vertrouwen der bevolking in deze inspuitingen heeft hiermede den nekslag gekroegen (*Lancet*).

— **De pest buiten Indië.** *The Lancet* bericht, dat na 7 vrije maanden te Sydney een met pest besmette muis is gevonden; 250 andere knaagdieren sedert gevangen, waren gezond. In 1903 zijn 16 besmette ratten en muizen gedood, doch slechts 2 menschen door de pest aangetast. In Queensland zijn 8 ziektegevallen voorgekomen. In de Kaap-kolonie is één kaffer aangetast, te Port Elisabeth. Dáár en te East Londen zijn besmette ratten gevonden. Op Mauritius zijn gedurende de eerste week van April 3 menschen aan pest gestorven en in Transvaal tot 9 April 65 kleurlingen en 7 blanken.

In Opper-Egypte is een ernstige pest-epidemie uitgebroken. De bevolking houdt de gevallen zooveel mogelijk geheim. Toch is het gebleken, dat geheele familiën nagenoeg zijn uitgestorven, en dat honderden sterfgevallen

zijn voorgekomen. Te Suez is een man, die van Port-Saïd was gekomen, door de pest aangetast.

PINKHOF.

BINNENLAND.

— **De werkzaamheden der gezondheidscommissies.** In het April-nummer van *de Gids* publiceert Dr. G. W. BRUINSMA te Teteringen een zeer belangrijk opstel over de werkzaamheid der gezondheidscommissies, m. a. w. over hetgeen door de Regeering is bedoeld, die de gezondheids- en woningswet heeft voorbereid; welke verwachtingen daardoor zijn opgewekt, en wat derhalve met reden thans kan worden verlangd. De Regeering bedoelde met de invoering eener woningwet het geneeskundig Staatstoezicht zóó te reorganiseeren, dat niet alleen de behartiging der woningwet er ook aan kon worden toevertrouwd, maar tevens dat dit Staatstoezicht geheel zou beantwoorden aan de in het algemeen daarvan gevorderde taak, en aan het in de natie ontwakend toenemend verlangen, naar een richtige behandeling van de belangen der volksgezondheid. Zij eischte van dien nieuwen tak van dienst de geschiktheid „om adviezen uit te brengen aan de Regeering bij alle onderwerpen, rakende de volksgezondheid”, en het „toezicht op zich te nemen bij wetten, in hooge mate de volksgezondheid rakende”, terwijl de gezondheidscommissies *meer actief* zullen moeten optreden, in tegenstelling met haar voorgangers (de geneeskundige raden), die „slechts een vrij lijdelijke rol vervulden”. Dan wordt nagegaan door welke voorschriften in de wet men dit nieuwe doel heeft getracht te bereiken en vestigt BRUINSMA er de aandacht op, dat er in de nieuwe wet zóóveel zaken bijna onveranderd uit de oude zijn overgenomen, die dringend verandering hadden geëischt, bijv. art. 4, regelende de bevoegdheid van de leden der gezondheidscommissiën.

Vervolgens vraagt hij wat er in het afgelopen jaar gedaan is aan het *onderzoek naar den staat der volksgezondheid*, dat in de gezondheidswet als *verplichting* is voorgeschreven aan den Centralen Gezondheidsraad, aan de Hoofd-Inspecteurs der volksgezondheid en aan de gezondheidscommissiën, terwijl het onderzoek naar de adenoïde vegetatiën in de neuskeelholte bij schoolkinderen door de Regeering werd opgedragen *aan de onderwijzers*.

Daarna behandelt BRUINSMA de samenstelling der gezondheidscommissiën. Met de vaststelling van het arbeidsveld dier commissiën heeft men raar omgesprongen. Er zijn er die er een hebben van meer dan 70000, andere van slechts 30000 Hectaren; het kleinste aantal der daarin begrepen gemeenten is 3, het grootste meer dan 20 gemeenten, „met ieder van welke afzonderlijk moet worden onderhandeld”. Het aantal leden, overgelaten aan de Commissarissen der Koningin, met opdracht daarin de geneeskundigen slechts een klein deel toe te kennen, levert ook totaal ongemotiveerde verschillen op.

Uit eigen ervaring bespreekt BRUINSMA dan den tijd dien het lidmaatschap van de gezondheidscommissie (hij is Voorzitter eener commissie die 9 gemeenten en 50000 Hectaren omvat) relatief op zijn minst eischt en ook de schromelijke tekortkomingen tegen de schoolwet, die men nog maar steeds, in strijd